

Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej
z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1
im. Karol Miarki w Lędzinach
rok szkolny 2009/2010

Szkolny Program Profilaktyki opracowany przez komisję ds. Programu Profilaktyki w składzie:

1. mgr Katarzyna Adamczyk – Przewodnicząca
  2. mgr Grażyna Drzyzga
  3. mgr Teresa Biegańska
  4. mgr Henryka Musiał
  5. mgr Barbara Kowalska
  6. mgr Irena Brzozowska
-

Podstawa prawna

1. *Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. z późniejszymi zmianami.*
(tekst jednolity Dz.U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
2. *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.*
(tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. Nr147, poz.1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473).
3. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.*
(Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1485 z późniejszymi zmianami: Dz. U. z2006r. Nr 7 poz.47 i 48; Dz. U. z 2006 r. Nr66 poz. 469; Nr 120 poz. 826).
4. *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.*
(tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).
5. *Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.*
(teks jednolity: Dz. U. Nr 10. z 1996 r. , poz. 55 z późniejszymi zmianami: 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770; 1999 r. Nr 96, poz. 1107; 2003 r. Nr 229, poz. 2274).
6. *Rozporządzenie MENiS z dnia 11 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych.*
(Dz. U. z 2003 r. NR5, poz. 46).
7. *Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
(Dz. U. z 2003 r., Nr 11, poz.114).
8. *Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.*
(Dz. U. Nr 26 z 2003 r., poz. 226).

Wstęp

„W rozumieniu potocznym profilaktyka oznacza zapobieganie występowaniu zjawisk niepożądanych. Według W. Okonia profilaktyka to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu ludzi. W pedagogice oznacza zapobieganie powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajęń i postaw, błędów w uczeniu się lub postawie ciała. W tym znaczeniu profilaktyka oznacza wszelkie pożądane oddziaływania pedagogiczne, wytwarzając bowiem jakieś wartościowe cechy, jednocześnie zapobiega powstawaniu cech niepożądanych lub ich utrwalaniu się”.

(W. Okoń, Nowy słownik pedagogiczny, Warszawa 1998, s. 315-316)

"Szkoła podstawowa ma obowiązek łagodnie wprowadzać uczniów w świat wiedzy, dbając o ich harmonijny rozwój intelektualny, etyczny, emocjonalny, społeczny i fizyczny(...). Dlatego, program profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym".

("Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych" Roz. MEN z dnia 23 grudnia 2008 r.)

Głównym założeniem Szkolnego Programu Profilaktyki jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkolny program profilaktyki, szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczy szkoły tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Program jest adresowany do uczniów naszej szkoły. Jego realizatorami są wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły.

Diagnoza środowiska szkolnego - identyfikacja problemów

Ewaluacja szkolnego programu profilaktyki realizowanego w roku szkolnym 2008/2009 pozwoliła wytyczyć obszary do działań profilaktycznych na rok szkolny 2009/2010, do których należą:

- promocja zdrowego stylu życia,
- przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- utrwalanie zachowań asertywnych,
- promowanie kulturalnego zachowania oraz każdorazowe negowanie zachowań nagannych,
- pedagogizacja rodziców dotycząca wspólnego rozwiązywania problemów uczniów,
- profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości,
- zapobieganie wagarowaniu,
- zapobieganie konfliktom,
- ochrona przed negatywnym oddziaływaniem subkultur i mediów,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- doskonalenie nauczycieli i rodziców w zakresie oddziaływań profilaktycznych.

Cel ogólny programu

Ochrona ucznia przed zagrożeniami rozwoju, zaspokajanie potrzeb psychicznych dziecka, pomoc w realizowaniu celów rozwojowych i uczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Cele szczegółowe programu

- stworzenie warunków do tego, aby uczniowie byli odpowiedzialnymi organizatorami życia szkolnego oraz zostali włączeni do realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły,
- poznanie i przestrzeganie norm społecznych,
- kształtowanie prawego charakteru,
- budowanie postawy życzliwości i miłości do innych ludzi,
- wzmacnianie u uczniów postaw pożądaných społecznie i akceptowanych powszechnie zachowań,
- informowanie o konsekwencjach zachowań destruktywnych,
- pogłębianie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych,
- ukazywanie destruktywnego wpływu środków psychoaktywnych,
- nauczanie zachowań asertywnych oraz radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- kształtowanie umiejętności słuchania i kulturalnego wypowiedania swoich poglądów,
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego,
- przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej w państwie.

Formy realizacji programu

Oddziaływania profilaktyczno-wychowawcze realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych i zajęć zintegrowanych,
- zajęć warsztatowych z uczniami i rodzicami,
- ścieżek międzyprzedmiotowych
- uroczystości szkolnych i poza szkolnych, apelach, imprezach kulturalnych, rekolekcjach,
- konkursów szkolnych i poza szkolnych,
- wycieczek szkolnych,
- spektakli teatralnych,
- lekcji profilaktycznych,
- „Przyjaciele Zippiego” Międzynarodowy Program Kształujący i Rozwijający Umiejętności Psychospołeczne u Małych Dzieci”
- Rządowy program na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”
- Narodowy plan działań na rzecz dzieci 2004-2012 „Polska dla dzieci”
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii 2006-2010.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych 2006-2010.
- Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce 2008-2011.
- Krajowy program przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2006-2016.
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży 2004-2014.
- Program Społeczny „Szkoła bez przemocy”.
- Bezpieczny Internet „Cyberprzemoc”
- spotkań ze specjalistami – psychologami, pedagogami, kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, spotkań z rodzicami (konsultacje, wywiady, grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych), współpracy z instytucjami wspomagającymi (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Wsparcia dla Osób z Problemami Uzależnień, Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świetlica Socjoterapeutyczna, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Miejski Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Sposoby ewaluacji

W celu ustalenia czy program profilaktyki przynosi oczekiwane efekty niezbędna jest ewaluacja, dlatego konieczne jest systematyczne monitorowanie przebiegu realizacji zadań.

Narzędziami, które posłużą ewaluacji będą:

- obserwacje,
- rozmowy,
- wywiad,
- analiza dokumentów szkoły,
- analiza wytworów uczniów.